

— Баба, *Аллаха* е високо, а *Султана* е далеко! — насмъхливо отговори бунтовника.

— Сяко, който не вѣрва въ *Аллаха* и не почита *Султана*, той е изгубенъ и на тоя и на оня свѣтъ! — каза стареца и бѣбрейки нѣкаква си дервишка молитва скри се въ текето.

Спорѣтъ дадения маршрутъ отъ градоначалството процесията трѣбваше да мине прѣзъ срѣдата на турската махала, а прѣдъ *шедарвана* за повече врѣме да се изложи прѣдъ очитѣ па мюсюлманитѣ осъдения на смъртъ „комита“. Около три часа подиръ обѣдъ процесията се спря прѣдъ *шедарвана*, расположешъ въ пъпъка на турската махала. Главната се провикна „отъ все гърло“ и покани правовѣрнитѣ да дойдатъ при *шедарвана*, за да видатъ какво комитетско чудовище е изложено на поругание. Кадъни и кадънчета „начегулихъ“ комитетското чудовище, както врабци бухала. Ахане, охане, заканване, запловане, чумосване съ една и съ двѣ рѣчѣ, и халиди клѣтви се изсипахъ върху главата на „комитата“. Осъдения на смъртъ съ олимпийско хладнокръвие наблюдаваше всичко, що се вършеше прѣдъ и около него отъ възбудената кадънска тълпа; нему се чинеше, че всичко това, що се говореше и вършеше по неговъ адресъ, се отнасяше другиму нѣкому-си, живущъ, ей, тамъ, нѣкадѣ-си. Нѣкоя си Фатме дълга, та висока, намѣтната съ гърчено *фередже* се приближи до „комитата“ и съ малки пожички изрѣза три малки нарчета отъ крачолитѣ на овчарскитѣ му потури. Навѣрно за цѣръ или нѣкъ за магия. Поглѣдитѣ на тая магьосница се срѣгнахъ съ поглѣдитѣ на „комитата“. О, тя имаше очи голѣми като на биволь, и жълти като на кукумявка! . . . Отвратителенъ, но внушителенъ поглѣдъ имаше тая дълга, та тънка магьосница! . . .

Половинъ часъ трая поруганието при *шедарвана*; слѣдъ това процесията съ шумъ и гамъ потегли направо къмъ градоначалството. Слѣдъ нѣколко минути конвой се спря прѣдъ затвора; вратата на затвора широко се растворихъ и тъмницата отново нагълта въ влажния си стомахъ нашата на комититѣ.¹⁾

Бюстендилъ, 27 априлъ 1894.

Ст. Займовъ.

¹⁾ „Комита пашасъ — папа на комититѣ“ — величаехъ Займова турскитѣ вѣстници въ Цариградъ и турското население въ Руссе, защото отъ съдебното дирене се доказа, че предметния Займовъ е билъ единъ отъ главнитѣ организатори на въстанieto прѣзъ 1876 год. Руссенското градоначалство чрезъ телалина разгласяваше, че ще се обѣси не простъ бунтовникъ, но „нашата на комититѣ“ едно за подигравка надъ въстаницитѣ, друго да сплаши българскитѣ духове въ Руссе, и третъ да окуражи малодушнитѣ ханъли и кадъни.